

Wstęp

Tom niniejszy jest jednocześnie ósmą edycją serii wydawniczej jak i drugim tomem czasopisma (półrocznika) pt. Dzieje biurokracji. Składa się z prac napisanych przez PT Autorów z czterech krajów postsowieckiej części Europy. Prace traktują o różnych aspektach biurokracji republiki w poszczególnych jej wydaniach: od totalitarnej do parlamentarnej. Max Weber jak wiemy wymienia trzy idealne typy panowania. Jeden z nich nazywa racjonalnym lub legalnym. Legalizm ten opiera się na przekonaniu o racjonalności zasad i normatywnych reguł sprawowania władzy, co jakoby jest prawem najwyższym. Oczywiście kluczowe jest to, kto jest interpretatorem i zarazem twórcą tych „racjonalnych” reguł. Taka sytuacja w imię „rozumu” pozwala na bezprawie (samowolę) rządzących oraz ich urzędników, którzy zgodnie z literą pisanych przez siebie praw sprawują władzę do wykonania poleceń. Prawo w takim państwie nie jest rozwinięciem, ani praw boskich, ani nie opiera się na tradycji. Nic dziwnego, że republiki objawiły się w dziejach pełną paletą ludzkich cnót i słabości. A im doskonalsze środki kontroli i przymusu posiada państwo tym bardziej jego „racjonalność” może być dla ludzi zgubną. Dlatego też państwo nowoczesne jest szczególnie niebezpieczne w swym „szaleństwie racjonalizmu”.

W imieniu całego Kolegium Redakcyjnego „Dziejów Biurokracji” czujemy się mile zobowiązani do wyrażenia głębokiej wdzięczności wszystkim, dzięki życzliwości i pomocy których mieliśmy możliwość pracować nad redakcją i wydaniem drukiem niniejszego tomu. W pierwszej kolejności dziękujemy więc serdecznie Prezydentowi Miasta Kielce – Wojciechowi Lubawskiemu oraz Dziekanowi Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej – prof. dr hab. Robertowi Litwińskiemu za wsparcie finansowe wydawnictwa. A następnie Pleno Titulo Autorom, którzy mimo okresu „burzy i naporu” zdecydowali się powierzyć nam swoje prace.

*Tatjana Bykowa
Artur Górak
Jacek Legieć*